

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

8 november 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, HUISVESTING EN STEDELIJK BELEID

Interpellatie van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de realisatie van sociale woningen in beschermde monumenten

Met redenen omklede motie

Interpellatie van de heer Johan De Roo tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het financieel klimaat voor de gemeenten

Met redenen omklede moties

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

Woensdag 8 november 2000

VOORZITTER : De heer Jan Penris

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.03 uur.*

Interpellatie van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de realisatie van sociale woningen in beschermde monumenten

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Huybrechts tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de realisatie van sociale woningen in beschermde monumenten.

De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u wilt dat elke sociale huisvestingsmaatschappij verplicht wordt de komende twee jaar minstens één sociaal woningproject te realiseren in een beschermd monument. Op die manier zouden leegstaande pakhuizen, kloosters en eventuele andere grote panden worden omgevormd tot sociale woningen. U hoopt aldus tegen 2004 20.000 nieuwe sociale woningen te realiseren om de stadsvlucht te helpen afremmen.

De huisvestingsmaatschappijen zijn u niet ongenegen, maar laten toch weten dat de kosten om grote panden om te vormen tot sociale woningen hoger liggen dan bij nieuwbouw. De voorzitter van de Gentse Maatschappij voor Huisvesting merkt op dat deze sociale woningen zonder bijkomende subsidies onbetaalbaar zijn. De huisvestingsmaatschappijen krijgen immers geen restauratiepremies. Als de huisvestingsmaatschappijen geen bijkomende subsidies krijgen, zullen de huurders een pak meer moeten betalen.

Een bijkomend probleem vormt het feit dat in bepaalde gevallen het BPA moeten worden aange-

past om de panden in overeenstemming te brengen met hun nieuwe bestemming. Als bijvoorbeeld een fabriekspand in een industriezone tot een sociale woning wordt omgevormd, moet een BPA-wijziging worden doorgevoerd. Die procedure kan jaren aanslepen.

U wilt dat er meer concurrentie komt tussen de sociale huisvestingsmaatschappijen en de privé-sector. Vermits de privé-ontwikkelaars in het algemeen gesproken echter meer kunnen betalen dan de huisvestingsmaatschappijen, zullen de geklasseerde monumenten voor deze laatste groep in de praktijk onbereikbaar blijven. Zij vragen dan ook een recht van voorkoop voor deze monumenten op de markt terechtkomen.

Mijnheer de minister, zullen de sociale huisvestingsmaatschappijen bijkomende subsidies krijgen om beschermde monumenten om te vormen tot sociale woningen ? Is het mogelijk om een BPA-wijziging soepeler te laten verlopen om een herbestemming eenvoudiger te maken ? Zullen de huisvestingsmaatschappijen die verplicht worden geklasseerde monumenten om te vormen tot sociale woningen, een recht van voorkoop krijgen ?

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, collega's, dankzij het samengaan van de bevoegdheden van monumentenzorg en huisvesting kan naar een herbestemming worden gezocht van beschermde monumenten, namelijk als geschikte woningen voor sociale huisvesting. Op die manier kunnen diverse doelstellingen tegelijkertijd worden gerealiseerd.

Een beschermd monument krijgt een nuttige bestemming en blijft niet leegstaan. Voor een leegstaand beschermd monument wordt immers vaak een deklassering aangevraagd. Een van mijn voorgangers heeft op een bepaald moment zelfs meer

Sauwens

gebouwen gedeclasseerd dan nieuwe beschermd. Door dit initiatief wordt het monument opnieuw in de stad of het dorp ingeschakeld. Ook het elitaire karakter van het wonen in een beschermd monument wordt doorbroken. Nogal wat beschermde pastorijen of vierkantshoeves worden immers bewoond door welgestelde mensen. De sociale huisvesting kan dit elitaire karakter wat doorbreken.

Het aantal sociale woningen wordt verhoogd. Ingevolge het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de daaruit voortvloeiende maatregelen inzake ruimtelijke ordening wordt het moeilijk om nog ruimte te verwerven voor nieuwe initiatieven. In het kader van de wooninbreidingsprojecten kunnen we zelf een initiatief nemen.

Dit is maar één element uit het pakket van maatregelen die tot 20.000 nieuwe woningen voor sociale huisvesting moeten leiden. Ik heb de sociale huisvestingsmaatschappijen gevraagd om tijdens deze zittingsperiode minstens één project te realiseren. Ik wil dit steunen via bijkomende subsidiëring en door in te grijpen in de procedures die daar onvermijdelijk uit voortvloeien. Ik heb die opdracht aan de huisvestingsmaatschappijen gegeven omdat zowel Monumenten en Landschappen als de openbare besturen subsidiërende overheden zijn. Deze subsidiëring bedraagt tot 40 percent voor de privéprojecten. In een beperkt aantal gevallen – ik spreek hier over sommige VZW's – kan de subsidiëring 80 percent bedragen. De openbare besturen hebben hun algemene subsidieregels van 60, 20, 10. Kerkfabrieken kunnen bijvoorbeeld tot 90 percent worden betoelaagd.

Sociale huisvesting kent eveneens projectsubsidiëring. In bepaalde gevallen is er sprake van 50 à 65 percent subsidie. Ik had aan beide administraties, namelijk Huisvesting en Monumenten en Landschappen, gevraagd ervoor te zorgen dat een cumul van subsidies mogelijk wordt. Misschien moet de regering hieromtrent een nieuw besluit treffen. De meest eenvoudige techniek zou erin bestaan sociale huisvestingsmaatschappijen inzake restauratie van beschermde monumenten eenzelfde statuut te geven als de lokale besturen, namelijk als de provincie of de gemeente.

Voor het niet-gesubsidieerd gedeelte van de globale kost zullen ze een beroep kunnen doen op de klassieke financieringskanalen van sociale huisvesting, in zover dit nog nodig mocht zijn. Zij beschikken immers ook nog over de huurinkomsten, die eigen middelen creëren.

Het probleem van de zonevreemde monumenten is mij welbekend. Ik verwijs naar de beleidsnota van vorig jaar waarin gesteld werd dat mee naar een oplossing zou worden gezocht voor de problematiek van de zonevreemde monumenten. Ik denk hier bijvoorbeeld aan de watermolens die allemaal in een natuurgebied lagen waar geen enkele herbestemming mogelijk was.

Om zonevreemde beschermde monumenten voor verval te behoeden voorziet artikel 195 bis van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening in een afwijkingsregeling. Deze afwijkingsregeling maakt het mogelijk stedenbouwkundige vergunningen te verkrijgen voor het verbouwen van zonevreemde, beschermde monumenten. Een afwijking van de bestemming van het gewestplan kan worden verkregen door de gemachtigde ambtenaar van Stedenbouw en door de gemeenten. Op basis van een stevig dossier kunnen herbouwing, bepaalde vormen van verbouwing, uitbreiding en wijziging van functie door de diensten van Stedenbouw en de vergunninggeverende overheden toegelaten worden, in zoverre aan een aantal algemene en bijzondere voorwaarden is voldaan.

Enkel beschermde monumenten die tengevolge van een afwijkend BPA zonevreemd zouden worden, kunnen nog een probleem opleveren. De bestaande monumenten zullen eerst en vooral moeten worden geselecteerd op hun geschiktheid om tot sociale woning omgebouwd te worden. Tot die criteria behoort ook de ligging en de zonering van de panden die mee bepalen of relatief vlug tot herbestemming kan worden overgegaan zonder bijkomende administratieve procedures te moeten doorlopen.

Ik heb de sociale huisvestingsmaatschappijen gevraagd zich vooral toe te spitsen op de monumenten die zich zonder te veel bijkomende problemen het best lenen tot deze doelstelling. Het is hun taak om van deze opportuniteit gebruik te maken.

Ik heb vooral gedacht aan landbouwgebouwen die niet meer voor moderne landbouw in aanmerking komen, vierkantshoeves en stallingen. Ik denk ook aan industriële archeologische sites, oude magazijnen en fabrieksgebouwen – al dan niet beschermd of het beschermen waard – die dankzij het decreet van 18 mei 1999 een andere bestemming zouden kunnen krijgen.

Ik denk ook aan oude kloosters en abdijen die hun oorspronkelijke functie hebben verloren.

Sauwens

Wat de derde vraag betreft, verwijs ik naar het bestaande recht van voorkoop voorzien in de Vlaamse Wooncode. In dit recht wordt in een aantal gebieden voorzien. De sociale huisvestingsmaatschappijen zouden gebruik kunnen maken van dat recht van voorkoop. Mocht de privé-sector in voldoende mate geïnteresseerd zijn om deze doelstelling te realiseren, dan zou de overheid dit niet doen. We hebben dankzij de wetten op de ruimtelijke ordening en de decreten op monumenten en landschappen voldoende instrumenten in handen.

Het gaat erom beweging te krijgen in de zoektocht naar een herbestemming voor beschermde gebouwen met een bepaald volume. De huisvestingsmaatschappijen, die een brede huisvestingsopdracht hebben, kunnen worden ingeschakeld. Aan de hand van de voorstellen die ik nu binnenkrijg, meen ik dat het een goed initiatief is dat leefbaarheid creëert en een historische opdracht waarmaakt.

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer de minister, het initiatief is over het geheel genomen aanbevelenswaardig. Wenst u eerst de reglementering over de subsidies en de herbestemming rond de zonevreemde bedrijven af te ronden alvorens de maatschappijen te verplichten over te gaan tot het herbouwen van de monumenten ?

Minister Johan Sauwens : De werkgroep vergadert nu twee maanden. De maatschappijen moeten zeer naarstig hun projecten zoeken. Ze staan onder druk om 20.000 woningen te realiseren. Dit is enkel een extra aandachtspunt. Indien een nieuw besluit nodig blijkt, zal dit pas in de eerstvolgende maanden mogelijk zijn. Het is mijn bedoeling hier werk van te maken.

Ik kreeg in de voorbije periode reeds een aanvraag van projectsubsidie voor 19 woningen in een klooster in Limburg. Binnen een half jaar zal aan de commissie een lijst bezorgd worden van de projecten die werden ingediend.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Huybrechts werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Johan De Roo tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het financieel klimaat voor de gemeenten

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer De Roo tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het financieel klimaat voor de gemeenten. De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de inhoud van de interpellatie sluit vrij nauw aan bij het thema van de studiedag die gisteren in Leuven plaatsvond over de gemeentefinanciën. Het was een initiatief van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, samen met de administratie Binnenlandse Aangelegenheden. De minister heeft er via een vertegenwoordiger een belangrijke toespraak gehouden.

Het is voor iedereen duidelijk dat de nieuwe lokale besturen het vanaf januari 2001 niet gemakkelijk zullen hebben. Financieel hebben ze misschien een gemakkelijke periode achter de rug, maar er zijn tal van nieuwe uitdagingen die op de gemeentebesturen afkomen. Het zal zonder twijfel moeilijk zijn om de eindjes aan elkaar te knopen. Enerzijds is er een aanzienlijke stijging van de uitgaven, doordat de gemeenten tal van nieuwe opdrachten krijgen. Anderzijds volgen de inkomsten die stijging niet voldoende. Ik som een aantal zaken op die de minister niet onbekend zijn. In zijn toespraak gisteren verwees hij er trouwens naar.

Door de liberalisering van de energiemarkten wordt de elektriciteit goedkoper voor de gebruiker. Ook gas zal goedkoper worden : er komt immers een nieuw decreet betreffende de gasector. Dat schept echter problemen voor de gemeenten. De interessante inkomsten die zij kregen via dividenden van de energie-intercommunales, die varieerden van 5 tot zelfs 9 tot 10 percent van de gemeentelijke inkomsten, zullen hierdoor immers dalen. Niemand weet hoe groot die daling zal zijn, noch weet men in welke tijdspanne die daling zich zal vertonen. Er moet echter rekening mee worden gehouden. Wat dat betreft verwijs ik verder naar de tekst van mijn interpellatie.

De Roo

Voor een andere belangrijke kostenstijging zullen ongetwijfeld de pensioenvoorzieningen in de lokale sector zorgen. Daar maakt men zich geen zorgen over, behalve misschien hier en daar in de grote steden. Nu betaalt men ongeveer 28 percent aan RSZ-PPO-bijdragen. Jarenlang was dit 18 percent. Een vijftal jaar geleden liep dit op tot 24 percent. In de privé-sector is het nog altijd minder. Naarmate er echter meer ambtenaren zijn en meer gelijkstellingen aan het ambtenarenstatuut, zal men terzake in meer middelen moeten voorzien. Ik ga daar even dieper op in. Zo zullen rijkswachters worden overgeheveld naar de lokale politie. Aan welk pensioenregime zullen ze onderhevig zijn ? Vanaf 1 april 2001, zo stelt men, moet de politiehervorming een feit zijn. Wie zal daar vanaf nu de pensioenbijdragen voor moeten betalen ? Er is het goede idee van minister Landuyt om de gesco's onder bepaalde voorwaarden gelijk te stellen aan ambtenaren. Die voorwaarden kennen we niet, maar dit zal betekenen dat duizenden mensen ook op een of andere manier moeten worden vergoed voor hun pensioenregime. Wat zal dit betekenen voor de gemeenten ? Dat weten we niet, want niemand kan daarop antwoorden. Terzake heerst de grootst mogelijke onzekerheid.

Er is nog een andere belangrijke meeruitgave voor de gemeenten. Deze opmerking is niet bestemd voor wie hier verantwoordelijkheid draagt, maar alle gemeenteraadsleden, schepenen en burgemeesters klagen over de drastische stijgingen van de OCMW-uitgaven. Dat is misschien onvoldoende aan het licht gekomen bij de gemeenteraadsverkiezingen. Er zijn de bestaansminimumtrekkers. Ik ga het niet hebben over de inhoud van het asielprobleem, maar ik stel wel vast dat de gemeenten ook daar voor belangrijke uitdagingen worden geplaatst. Of men nu kiest voor het ene stelsel of voor het andere, dit komt in elk geval neer op meer uitgaven. Als men kiest voor het oude stelsel van het betalen van bestaansminima zonder huisvesting, dan kost dit nog meer aan de gemeenten. De nieuwe formule is financieel voordeliger als men huisvesting, voeding, medische kosten enzovoort ten laste neemt.

De stijgende olijeprijzen hebben ook gevolgen : denken we maar aan het wagenpark van de politie. De gebouwen moeten uiteraard worden verwarmd. Ook dit brengt aanzienlijke meeruitgaven met zich voor de gemeenten.

Een ander probleem betreft de politiehervorming die in de steigers staat. Voor sommigen moet de

geïntegreerde lokale politie op 1 april 2001 een feit zijn, niet alleen in de nu reeds bekende pilootgemeenten en de 22 gemeenten die erbij komen, maar voor alle gemeenten. De financiële gevolgen hiervan voor de lokale besturen zijn echter onbekend. In een interessant artikel in De Standaard van enkele dagen geleden werd gesteld dat de gemeenten vanaf 1 januari 2002 per geïntegreerde politieagent – dus niet alleen de huidige politiemensen, maar ook de rijkswachters – een vergoeding zullen krijgen van 670.000 frank per voltijds equivalent.

Als de politiehervorming een feit wordt vanaf 1 april 2001, dan rijst de vraag wie de overkomende rijkswachters zal moeten vergoeden. Zullen ze verder worden betaald door het federale niveau voor het hele jaar 2001 ? Nu is dat in elk geval nog niet duidelijk, ook al moet men de gemeentebegrotingen opmaken. Het artikel stelt dat de gemeenten met dat geld hun huidige korps kunnen aanvullen. Om de norm te bereiken die zal worden bepaald per politiezone zullen er immers eventueel meer aanwervingen nodig zijn. Men zou met dat geld de loonsverhogingen kunnen betalen en de investeringen kunnen doen in de gebouwen, in informatica enzovoort.

Het blijkt de afspraak te zijn dat deze aanzienlijke loonsverhogingen voor de politiemensen, ook voor de huidige lokale politie, ingaan op 1 april 2001. Daartoe heeft men niet voorzien in middelen, zeker niet in de loop van 2001. De gemeenten zullen hun eigen boontjes moeten doppen : dat lijkt me overduidelijk aan de hand van het voornoemde artikel. De financiële gevolgen van die hervorming zijn dus nog onvoldoende bekend.

De belangrijke loonsverhogingen voor de politiemensen die worden aangekondigd voor 1 april 2001 zullen een kettingreactie teweegbrengen bij al wie werkt voor de gemeente. Als politiemensen belangrijke loonsverhogingen krijgen, van 6 tot zelfs 16 percent in één klap, dan zal de rest van het gemeentepersoneel vinden dat ze daar net zo goed recht op hebben. Opnieuw is er dus sprake van een belangrijke kostenstijging voor de gemeenten. Men heeft dat voor de gemeenteraadsverkiezingen niet al te ruim ingekleurd, maar men zal er rekening mee moeten houden.

Hoe zal de harmonisering van de loonvoorwaarden van politie en rijkswacht verlopen ? Wat met de pensioenbetalingen die de gemeenten voor hun eigen politiepersoneel hebben gedaan ? Wat met de CAO-onderhandelingen voor het gemeentepersoneel ? Er heerst windstilte op dit vlak. Hoe ver

De Roo

staat men hiermee ? Welke verhogingen komen er ? Is er reeds een akkoord over ? Hoe zullen de stijgende personeelskosten worden gefinancierd ?

Minister Johan Sauwens : Pleit u nu voor een verhoging ?

De heer Johan De Roo : Ik zal daar straks op antwoorden, maar nu vervolg ik mijn betoog.

Gemeenten en OCMW's functioneren niet in een cocon. De voorbije jaren was een periode van relatieve welstand. Men heeft ook kunnen profiteren van de vrij lage intrestvoeten en de lage inflatie. We moeten er echter rekening mee houden dat dit niet zo blijft : het historische dieptepunt van de intrestvoeten is waarschijnlijk voorbij. Men zal een hogere rente moeten betalen op aan te gane leningen. Als er naast de herindexering van de belastingsschalen ook een echte verlaging komt van de personenbelasting via de federale overheid, dan zal dit uiteraard ook een weerslag hebben op de gemeentelijke financiën, via de aanvullende personenbelasting. Daarmee zal men rekening moeten houden.

Ik kom even terug op de politiehervorming. Federaal minister Duquesne – of een vertegenwoordiger ervan – heeft verklaard dat Louis Tobback tevreden zal zijn. De vraag is : zullen alle gemeenten tevreden zijn met de voorgestelde regeling, of alleen Leuven of vergelijkbare steden ? Daar de politiehervorming een federale operatie is, vind ik dat het Vlaams Parlement ervoor moet pleiten dat de gemeenten er niet de dupe van worden. De minister heeft trouwens in het verleden verklaard dat dit een neutrale operatie zou moeten zijn. Minister Duquesne heeft dat ook gezegd. De vraag is : zal dit inderdaad voor alle gemeenten zo zijn, of zal het alleen een neutrale operatie zijn voor de grote steden en een zeer negatieve voor de andere gemeenten ? Daarover zou ik duidelijkheid willen krijgen.

Er is dus veel onzekerheid. De inkomsten van de gemeenten staan dus onder zware druk. De uitgaven zullen stijgen. Het doorstorten van de onroerende voorheffing is mijn inziens een echte schande aan het worden. Ik denk niet dat het ooit zo erg is geweest. Ik heb bij een aantal gemeenten gevraagd hoe het zit met het doorstorten van die voorheffing aan de gemeentekassen. Ik heb die gemeenten lukraak gekozen. Er is geen sprake van manipulatie. Ik geef wat cijfers. Lokeren had vorige week 85 percent van zijn onroerende voorheffing

doorgestort gekregen. Dat is een goed percentage. Lede kreeg 33,8 percent ; Nevele 87 percent, wat vrij behoorlijk is ; Aalst 57 percent ; Lochristi 82 percent, Erpe-Mere 93 percent, Oudenaarde 83 percent ; Aalter 7 percent. Mijn eigen gemeente, Maldegem, kreeg 13 percent.

Die doorstorting gebeurt op een bepaald ogenblik, maar ondertussen moeten we al onze kosten blijven betalen, en moeten we het personeel doorbetalen. Wat mijn gemeente betreft is er ondertussen 13 percent binnengekomen van 120 miljoen frank. Dit moet dus in elk geval worden geprefinancierd. Ik vind dit ongehoord. Ik weet dat dit ook negatieve effecten heeft, maar uiteindelijk zou men moeten kiezen voor een systeem waarbij de gemeente de onroerende voorheffing op de gebouwen gaat innen, in plaats van de Vlaamse Gemeenschap. Dan heeft men het zelf onder controle.

Ik vind het ongehoord dat men terzake niet ingrijpt. We hebben een minister nodig die ons verdedigt op dat vlak. De vraag rijst dus : laat de minister en de Vlaamse regering de gemeenten op al die terreinen in de kou staan ? Ik hoop van niet. Ik ben ervan overtuigd dat de titelvoerende burgemeester van Bilzen zijn eigen wortels niet zal verloochnen. Hebben we een minister die de Vlaamse gemeenten verdedigt of niet ? Hebben we een Vlaamse regering die een eerlijke politiek voert tegenover de gemeenten, of voert ze een politiek van twee maten en twee gewichten ?

Ik verneem enerzijds dat mevrouw Pauwels, Antwerps gemeenteraadslid voor Agalev, stelde dat er al een akkoord is voor haar stad, en dat er een aanzienlijke overname van de schulden komt. Anderzijds verkondigt de minister-president naar aanleiding van de Septemberverklaring dat daar geen sprake van kan zijn, want dat alle gemeenten dit anders zouden vragen. Ik wil daar duidelijkheid over krijgen van de minister.

De voorzitter : De heer Holemans heeft het woord.

De heer Dirk Holemans : Mijnheer de minister, ik deel natuurlijk de bezorgdheid van mijn collega's wat betreft de financiële toestand van de gemeenten. Los van de inhoud van de interpellatie van de heer De Roo, moet deze commissie zich bezinnen over hoe we dit probleem aanpakken. Elke week stelt iemand anders een vraag over dit onderwerp en belicht het vanuit een andere invalshoek. De antwoorden zijn gedeeltelijk gebaseerd op federale informatie die in de pers verschijnt. Hoewel het voor de minister en zijn administratie misschien moeilijk is om prognoses te maken, zou het veel

Holemans

beter zijn om te discussiëren op basis van cijfers. Krantenartikels citeren, wat nu gebeurt, lijkt niet de juiste werkwijze. De gemeentelijke financiën zijn een ernstig probleem, waarmee we ons zeker moeten bezighouden. Laat ons dat op een gestructureerde manier doen.

Ik ben het niet eens met de heer De Roo waar hij alle aandacht richt op de moeilijkheden van de kleine gemeenten, vooral niet wat betreft de politiehervorming. De politionele noden zijn in de steden heel wat groter dan in kleine gemeenten, en er zijn heel andere vormen van criminaliteit aanwezig. In grote steden zijn de eigen investeringen in de plaatselijke politie vaak veel groter dan in kleinere gemeenten. Sint-Martens-Latem heeft bijvoorbeeld maar drie politieagenten, omdat men ervan uitgaat dat de rijkswacht de problemen wel zal oplossen. In Gent daarentegen is er een structureel tekort van 200 politieagenten. Ik ben het dus zeker niet eens met de opvatting dat de grote steden minder problemen hebben en dat de regering de kleine gemeenten in de kou laat staan. Ik heb er overigens alle vertrouwen in dat de bevoegde Vlaamse minister dit dossier ten volle behartigt.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : De heer De Roo schetst een zwart-witsituatie. Ik deel zijn doemdenken niet. Hij verwijst naar de economische toestand, in het bijzonder naar de rentetarieven. Volgens de informatie waarover ik beschik zijn die nog niet zo slecht, en zeker niet voldoende zorgwekkend om ze langs deze weg aan de minister bekend te maken.

In diverse publicaties schrijft men dat de steden en gemeenten het in de toekomst vrij moeilijk zullen hebben. Als redenen daarvoor worden de veranderingen in de elektriciteitssector aangehaald ten gevolge van de Europese richtlijnen. Uit de informatie waarover ik beschik, blijkt dat men normaal gezien de gevolgen hiervan zal voelen in 2010.

We moeten de zaken aanklagen waartegen moet worden opgetreden. De heer De Roo heeft gelijk wat betreft de doorstorting van de onroerende voorheffing. Ik erger me daar al twintig jaar aan. Men is de achterstallen ondertussen stelselmatig aan het wegwerken. De minister heeft op dit vlak initiatieven genomen. Het zou goed zijn als hij ons een stand van zaken zou voorleggen.

Het is fout om de problematiek van de eenheidspolitie steeds te herleiden tot de visie van de heer Tobback. Ik begin dit echt beu te worden ! Van langzaam aan lijkt zijn visie wel de enige waarheid te worden. Wat heeft de heer Tobback in het verleden gesteld ? Gemeenten waar minder inspanningen werden gedaan voor de politie – misschien omdat ze minder noodzakelijk waren – mochten niet worden beloond ten nadele van de gemeenten die wél de normen hadden nageleefd. Hij had daar gelijk in, en heeft er voortdurend de aandacht op gevestigd. Nu heeft de heer Tobback in De Standaard gezegd dat de federale minister van Binnenlandse Zaken gelet heeft op die waarschuwingen. Hij verheugt zich in het feit dat men rekening heeft gehouden met zijn opmerkingen. Dat betekent niet dat we ons zand in de ogen moeten laten strooien ! Ik maak me geen illusies : wanneer de eenheidspolitie goed zal functioneren en operationeel zal zijn, zullen de gemeenten meer moeten betalen. Wie A zegt, moet ook B zeggen. Er zal een betere, meer gestructureerde politie komen, maar wat beter functioneert en goed draait, kost geld. Je kan dat vergelijken met een mooie vrouw. Je bent er gelukkig mee, maar moet er mooie kleren voor kopen, en weet ik wat nog allemaal. Met een goede politie is het net hetzelfde. We moeten daar als gemeentebestuurders rekening mee houden. Ik ben het met u eens dat de oprichting van een eenheidspolitie alleen niet meer geld mag kosten.

Ik ben het eens met de collega van Agalev dat we voorzichtig moeten zijn met persknipsels. Deze week heb ik gelezen dat mijn gemeente een hoge schuld heeft. Dat is juist, maar het spreekwoord zegt : 'on ne prête qu'aux riches'. De financiële situatie van mijn gemeente is goed, wat met zich meebrengt dat we infrastructuurwerken kunnen doen. Dat brengt natuurlijk schulden met zich mee. Maar de belastingsgraad blijft laag. Dit is geen pleidooi voor mijn gemeente, maar voor een correcte berichtgeving ! Het is fout om dergelijke informatie te gebruiken in het Vlaams Parlement. Ik pleit er al jaren voor om dat vooral niet te doen. Iemand die zich daar nooit aan bezondigde was de heer De Roo. Maar sinds hij in de oppositie zit, begint ook hij dat spelletje te spelen. Met mes of schaar snijdt hij alles uit de kranten dat verkeerd gaat, om het hier aan te klagen. Vroeger deed hij dat nooit. Onze fractie deed dat soms wel. Het is gewoon het spel van de oppositie.

De heer Holemans heeft volledig gelijk. Het zou goed zijn als de minister een inventaris zou maken en alle problemen zou opsporen. De minister heeft in zijn gemeente evenveel ervaring kunnen opdoen als wij. Hij krijgt alle klachten en moet regelmatig

Vermeiren

in het overleg met de federale regering gaan ru-ziën. Als hij een inventaris opmaakt, dan zouden we gezamenlijk een aantal verwachtingen en eisen kunnen formuleren, zonder dat we in overdrijving vallen en zonder dat we hem overladen met alle zonden Israëls. Met een te groot eisenpakket kan hij niet gaan pleiten. We kunnen daar eens een halve dag over praten, maar laat ons dan stoppen met al die interpellaties, die telkens op dezelfde nagel blijven hameren.

Ik wil hier geen debat voeren over de asielproblematiek, maar die is een torenhoog probleem aan het worden voor de gemeenten. We kunnen die niet langer negeren en moeten eens nagaan hoe we er op Vlaams en op gemeentelijk niveau mee omgaan. Ik pleit voor een inventaris en voor een duidelijke visie, om op basis daarvan te proberen in deze parlementaire commissie een soort syndicaat te vormen, over de politieke scheidingslijnen heen. De gemeenten zouden er wel bij varen.

De voorzitter : Mevrouw Guns heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het is inderdaad zo dat in veel gemeenten de schrik erin zit om de inkomsten te zien zakken en de uitgaven te zien toenemen. Veel van wat de heer De Roo zegt is juist, maar veel moet ook worden afgezwakt. Wat de politiehervorming betreft : minister Duquesne heeft duidelijk gesteld dat het voor de gemeenten een neutrale operatie zou zijn, en daarbij is in een bedrag van 8 miljard frank voorzien. Enkele maanden geleden hebben we in het parlement een motie ingediend omtrent het overleg tussen minister Sauwens en minister Duquesne. Ik zou u willen vragen om ons daarvan op de hoogte te houden. Wat is er al afgesproken tijdens dit overleg ?

Daarnaast wil ik de aandacht vestigen op het effect op de gemeentebegroting van een aantal milieu-maatregelen, meer bepaald de maatregelen betreffende de waterzuivering. Daarvoor zullen rioleeringswerken moeten gebeuren. Een deel daarvan is betoelaagd, namelijk de rioleringswerken zelf, maar de werken aan de bestrating niet.

Mijnheer de minister, ik treed het pleidooi van de heer Holemans bij om een inventaris samen te stellen. Hierdoor zal waarschijnlijk veel angst bij de gemeenten kunnen worden weggenomen. Ik ben er tenslotte van overtuigd dat u op de hoogte bent van de problematiek van de gemeentelijke inkomsten. U hebt daarvoor in uw begroting in 1 miljard

frank extra voorzien en eventueel zal er nog 1 miljard frank komen voor stadsvernieuwingsfondsen en zo meer.

De voorzitter : Ik zou namens mijn eigen fractie nog even het woord willen nemen. Er werd gesproken over krantenknipsels en over verklaringen die zwart op wit stonden. Ik heb hier zwart op wit een verklaring uit de krant, waarin wordt gesteld dat de Vlaamse gemeenten financieel gezond zijn. Wat moeten we daarvan denken, na de opsomming van rampspoed die de heer De Roo over ons heeft uitgesproken ? Het artikel eindigt negatief, ondanks de berichtgeving over de goede financiële toestand van de gemeenten. De uitstaande schuld van de gemeenten bedraagt namelijk nog steeds 289 miljard frank, waarvan 142 miljard frank voor één stad, namelijk Antwerpen.

De heer De Roo heeft verwezen naar de bijzondere Antwerpse toestand door de verklaringen van mevrouw Pauwels aan te halen. Zij stelde inderdaad – waarschijnlijk in volle onderhandelings-euforie – dat de Vlaamse regering extra inspanningen voor Antwerpen zal doen. Dat werd bevestigd door haar partijgenote en Vlaams minister mevrouw Dua, die eveneens zei dat er iets zal worden gedaan aan de Antwerpse schulden. Ook een filosofisch zwaargewicht van de SP, onze oud-collega de heer Hancké, legde verklaringen in die zin af. Er is dus duidelijk iets aan de hand. Nochtans werden dergelijke initiatieven in de Septembeerklaring door de minister-president zelf ontkend. Ik loop misschien een beetje vooruit op de besprekingen die we morgen zullen aanvatten naar aanleiding van de begroting, maar ik denk dat rond dit specifieke punt klaarheid moet komen. Hoe staat de bevoegde minister van deze Vlaamse regering tegenover een kwijtscheldingsscenario voor de stad Antwerpen ?

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, bent u voor of tegen een interventie zoals voorgesteld door de heer De Roo ?

De voorzitter : Ik ben voor een interventie voor de stad Antwerpen, en dit om verschillende redenen. Die worden opgesomd in een interessant artikel uit de Gazet van Antwerpen door de socialistische filosoof, Lode Hancké. Bij de schuldherschikkingsoperatie, die jaren geleden werd doorgevoerd en waarvan onder meer Waalse deficitaire steden als Luik en Charleroi, maar ook de stad Gent van hebben genoten, werd de stad Antwerpen niet betrokken. De stadsschuld, waar ik het uiteraard niet mee eens ben, hebben wij te danken aan de 70-jarige

Voorzitter

coalitie tussen de socialisten en de christen-democraten.

Men mag de erfgenamen van die voorgangers niet blijven belasten met deze schuld, tenminste niet als men een kwijtscheldingsoperatie heeft doorgevoerd in andere vergelijkbare Belgische steden.

Ik denk dat de regering hierin vandaag klaarheid kan scheppen.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, ik ben van mening dat u, zelfs als u uw bevoegdheid van voorzitter hier even opzij schuift, dit pad niet kunt bewandelen. Filosofen zijn er immers overal.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, ik sluit mij aan bij een aantal collega's, zoals de heer Holemans. We moeten ervoor zorgen niet iedere week in dezelfde soort discussie uit te monden.

Ik zal u de tekst van de uiteenzetting die ik gisteren bij monde van mijn woordvoerder in Leuven heb gehouden, meedelen. Daarin zijn elementen van antwoord terug te vinden.

Ik zal op enkele problemen ingaan waar de gemeenten vandaag voor staan. De regering heeft tot nu toe geen enkele beslissing genomen in verband met de schuldherschikking van de stad Antwerpen. Ik ben als minister verantwoordelijk voor de financiële behandeling en als toezichthoudende overheid mee verantwoordelijk voor het Gemeentefonds en de financiële situatie van de gemeenten. Ik wens alle 308 gemeenten op dezelfde manier te behandelen. Hoe en wanneer de schuld is ontstaan kan het voorwerp van een debat vormen, maar vandaag is ten aanzien van deze schuld geen enkel engagement genomen.

Het probleem met de pensioenen, waar de heer De Roo naar verwees, behoort voor een groot gedeelte tot de bevoegdheid van de gemeenten zelf. Maar enerzijds pleiten voor gemeentelijke autonomie en anderzijds een aantal lasten constant naar andere overheden doorschuiven, kan niet. De overheid neemt haar gedeelte van de verantwoordelijkheid op, maar strikt genomen houdt de gemeentelijke autonomie in dat in een aantal uitgaven wordt voorzien. Sommige gemeenten hebben nu reeds via een speciaal reservefonds een reserve aangelegd voor de uitbetaling van de pensioenen. Deze pun-

ten moeten gezamenlijk bekeken worden met het repartitiestelsel van RSZ-PPO, waar de meeste gemeenten bij aangesloten zijn. Strikt genomen behoort deze problematiek tot de bevoegdheid van de gemeenten zelf.

De politiehervorming zou volgens federaal minister Duquesne voor de gemeenten in het algemeen genomen, neutraal moeten zijn, maar niet noodzakelijk voor iedere afzonderlijke gemeente. Veel instanties zeggen me dat deze hervorming niet met 8 miljard frank kan worden verwezenlijkt. De minister is van mening dat dit wel het geval zal zijn. Nogal wat berekeningen stellen dat de aanpassingen van loon- en weddenschalen voor het politiepersoneel dermate zullen oplopen dat er geen geld meer zal overblijven voor huisvesting, voertuigen en aanpassings- en werkingskosten. Ik kan hier niet op vooruitlopen. De besprekingen worden in 8 à 10 werkgroepen gevoerd. Wij zijn nog steeds bij die werkgroepen betrokken. Zodra er nieuws is, zal ik u hiervan op de hoogte brengen.

Minister Duquesne heeft gezegd dat de onevenwichten die ontstaan zijn tussen de gemeenten die in het verleden een degelijk politiebeleid hebben gevoerd en diegenen die de rijkswacht bij manier van spreken het werk hebben laten opknappen, niet zullen behouden blijven. Deze laatste gemeenten zullen, in het kader van de politiehervorming, verplicht worden om een inspanning te leveren.

Het probleem met de olieprijsen moet omzichtig worden benaderd. De olieprijsen hebben gedurende tien jaar historisch laag gestaan. De verwarmingskosten zijn mee opgenomen in de inflatie-index. Deze inflatie is als parameter mee in de groei van het Gemeentefonds verwerkt. De kosten van het brandstofvervoer zijn dit niet, maar de verwarmingskosten wel. In 2001 bedraagt de inflatie plus een vierde van de netto-rente 2,83 percent, terwijl de inflatie 2,26 percent beloopt. Er is dus een 100-percentindexatie. Dit werd dit jaar beslist en wordt doorgetrokken naar 2001. Dit betekent concreet 1,256 miljard frank meer middelen voor de gemeenten.

U verwijst verder naar de CAO. Ik tracht deze vergaderingen nog discreet en sereen te houden. Ik betrek daar ook de steden en gemeenten bij. Ik hoef u niet te verbergen dat de vergaderingen niet zo gunstig verlopen. Ik tracht tot een akkoord te komen voor het einde van dit jaar. De drie partners wensen hier aan mee te werken. Ik wil er niet op vooruit lopen, en u moet mij de kans geven om buiten de grote publieke stellingnames te blijven. Ik

Sauwens

wil in deze onderhandelingen optreden als Vlaams minister voor Binnenlandse Aangelegenheden en als pleitbezorger van de algemene belangen van de Vlaamse gemeenten, niet als titelvoerend burgemeester van Bilzen.

U hebt gelijk wat de ontvangsten van de onroerende voorheffing betreft. Deze ontvangsten worden slecht doorgestort. De situatie mag niet blijven duren. Wij overwegen om de ontvangsten tot februari 2001 in de rekeningen te laten opnemen. Deze maatregel werd ook dit jaar genomen. Toen is gesteld dat de maatregel eenmalig zou zijn, maar gezien de achterstand niet volledig werd ingehaald, zal ik deze uitzondering opnieuw toelaten.

De bedoeling is niet weer in een deficitaire toestand terecht te komen, net nu de begroting wat later wordt opgemaakt omwille van onder meer de verkiezingen en de wisseling in de colleges. Dat zou niet correct zijn. Misschien moet de vraag worden gesteld in welke mate onze outsourcingoperaties en die van de vorige regering tot het gewenste resultaat hebben geleid. Ik verwijs niet naar het SBS-outsourcingscontract, maar naar het contract dat in 1998 door de vorige regering met Cival is afgesloten. Sedert 1999 worden deze inningen en doorstortingen via Cival zelf georganiseerd. Eind oktober is 68,6 percent ingecohierd, wat 11 miljard frank meer is dan vorig jaar.

Ik wil dit niet als argument gebruiken, omdat het vorig jaar bijzonder slecht was. Op 20 november wordt nog 13 miljard frank doorgestort naar de gemeenten. De grote verschillen tussen de gemeenten zijn moeilijk te verantwoorden. De minister-president beheert dit dossier, en hij doet er alles aan om die achterstand zo snel mogelijk weg te werken. Ik zal ervoor zorgen dat de uitzonderingsmaatregel voor het jaar 2000 wordt doorgetrokken. Federaal werden de afspraken in verband met wat men de losse schuld is gaan noemen en de achterstallen op het doorstorten, reeds twee à drie jaar geleden gemaakt.

Wat de kernvraag aangaat, namelijk welke houding de Vlaamse regering aanneemt tegenover de gemeenten en haar problemen in verband met de belastingverlaging die zich via het getrapt systeem vertaalt in mindere ontvangsten, wil ik erop wijzen dat zij bijna 10 percent van haar middelen reserveert voor de begroting van de Binnenlandse Aangelegenheden. Het gaat om 63,2 miljard frank. De hele begroting bedraagt 661 miljard frank.

Ik heb laten berekenen wat via de andere bevoegde ministers aan extra subsidiestromen naar de gemeenten toevloei.

Mevrouw Guns heeft de vraag gesteld in verband met de rioleringen. De subsidiëring van de rioleeringswerken bestaat erin dat de bestrating, indien deze in de oorspronkelijke toestand wordt hersteld, wordt betaald. Indien een verbetering van de bestrating wordt gerealiseerd, zou dit ten laste van de gemeenten vallen, via het Investeringsfonds.

Deze subsidiëring is enorm opgelopen in het kader van de optie die de Vlaamse regering heeft genomen. Een zoveel mogelijk gescheiden stelsel van riolering speelt in het belang van heel Vlaanderen, zowel om het probleem van de overstromingen onder controle te krijgen als de zuivering van de oppervlaktewateren. De subsidiëring bedraagt hier 50 tot 75 percent.

De milieuconvenants op gemeentelijk vlak, het natuurontwikkelingsplan, de mobiliteitsconvenant en de subsidiëring zijn gebaseerd op een partnership. De gemeenten worden op een volwaardige manier betrokken bij het beleid. In het totaal wordt 100 miljard frank naar de steden en gemeenten doorgestort. Dit is ongeveer 16 percent van de begroting. Onderwijs laten we hier buiten beschouwing, maar bijvoorbeeld Welzijn heeft een budget van slechts 12 percent, of 81 miljard frank; Openbare Werken en Vervoer 8,9 percent of 58 miljard frank en Werkgelegenheid 4 percent of 26 miljard frank.

Het partnership met de gemeenten vormt een constante, zowel voor deze als de vorige regeringen. Dit blijkt duidelijk uit de cijfers van het Gemeentefonds en het Provinciefonds, het Investeringsfonds en het Sociaal Impulsfonds. Dit zijn de grote bedragen buiten de functionele subsidiëringkanalen die al bestaan. Daarbij komt nog het miljard frank verhoging van het Gemeentefonds. De moeilijke discussies met de provincies zullen we blijven voeren.

Ik heb dus binnen mijn begroting aan de regering een heroverweging van 1 miljard frank van het Provinciefonds naar het Gemeentefonds voorgesteld, omwille van de financiële noden van de gemeenten, die twintig maal groter zijn dan die van de provincies – als daar al problemen zouden zijn. De regering is me daarin gevolgd. Die heroverweging gebeurt weloverwogen, onder meer voortbouwend op de redenering van de interpellant.

Sauwens

Verder is er de 1 miljard frank, door de privatisering van de GIMV, voor het stadsvernieuwingsfonds. Dit moet ons de mogelijkheid bieden om in 2001 4 miljard frank te kunnen vrijmaken voor hefboomprojecten in de steden. Het debat over welke steden het zal gaan, moeten we nog voeren. Dit is een aanzet tot het fonds. Op iets langere termijn moet men via een zekere heroverweging van het SIF komen tot een versterking van het stadsvernieuwingsfonds. Dat heb ik ook toegelicht in Leuven. Ik meen dus dat deze regering inderdaad een aantal belangrijke stappen heeft gezet om de gemeenten te helpen in hun opdracht. De kern van mijn betoog is immers dat de autonomie van de gemeenten neerkomt op de lusten en de lasten. Zij zijn zelf verantwoordelijk voor hun opdracht. Ze hebben daarvoor een onbeperkte fiscale autonomie : laten we dat niet uit het oog verliezen. U weet dat Vlaanderen politiek een beperkte fiscale autonomie heeft verworven.

De heer Johan De Roo : Wie dat onbeperkt toepast, zal het niet lang uithouden.

Minister Johan Sauwens : Goed, maar ik wil dat toch even benadrukken. Ik zie ook dat er sprake is van grote onevenwichten. Onder meer de heer Holmans stelde een vraag over de steden. De gemeentelijke autonomie is erg belangrijk voor ons. In de loop van 2001 wil ik met deze commissie en dit parlement een fundamentele discussie voeren over de kerntaken en de financiële stromen. Daarbij zal ik het Gemeentefonds betrekken, net als een aantal middelen die nu in het SIF als een soort recurrente financiële ondersteuning voor het sociaal beleid op lokaal vlak dienen. Dan gaat het over de gemeenten en de OCMW's. Ik ga me daar vandaag niet over uitspreken. Op termijn moeten we dit deels kunnen integreren in het Gemeentefonds. Er is het Investeringsfonds, er is de noodzaak van sociale investeringen en er is het stadsvernieuwingsfonds. Dat debat wil ik samen met u voeren.

Ik verbind me ertoe in het begin van de nieuwe gemeentelijke zittingsperiode met een meerjarenplan te komen ten behoeve van de Vlaamse steden en gemeenten. Dat is het contract van de Vlaamse regering met de gemeenten, waarop ze staat kunnen maken. Daarin zullen we duidelijk maken op welke ontvangsten ze de komende periode van vier jaar zullen kunnen rekenen. Als regering zullen we ons er zo toe verbinden om de structurele recurrente ondersteuning van het Gemeentefonds op een bepaald niveau te houden, met een afspraak inzake indexerings.

Verder wil ik tot afspraken komen op een iets langere termijn dan twee jaar in verband met de CAO. Ik streef een termijn van vier jaar na. We zullen nagaan in welke mate daartoe de bereidheid bestaat. Maar voor mij is het belangrijk dat de gemeenten een meerjarenplanning kunnen opstellen inzake hun personeelsuitgaven, wat voor de meeste gemeenten de belangrijkste uitgavenpost is en blijft. Dan is het de verantwoordelijkheid van de gemeenten om zelf, vanuit hun fiscale autonomie, de tering naar de nering te zetten, om het debat over inkomsten en uitgaven te voeren op lokaal vlak. Die fiscale draagkracht verschilt nogal naargelang de gemeente. Een afcentiem verschilt van gemeente tot gemeente. De twee grote steden nemen op voorhand een vrij grote hap uit het Gemeentefonds. Het is een moeilijk debat. Het zal niet de optelsom van de lokale burgemeesters en schepenen in deze commissie zijn die terzake het evenwicht zal bepalen. Dat weten we allemaal, maar we moeten dat debat durven en kunnen voeren, en vervolgens afspraken maken voor een iets langere termijn dan één begrotingsjaar.

Ik weet dat een aantal gemeenten nu al heel vooruitziend is geweest. Eigenlijk zijn ze verwend tijdens de vorige zittingsperiode. Zo hebben de Dexia-operaties enorm veel extra middelen doen toestromen. Ze werden ook verwend door nieuwe financiering door de Vlaamse regering. Dan denk ik onder meer aan het jeugdwerkplan. Ze werden eveneens verwend door de lage rentestand en andere meevallers. Een aantal gemeentebesturen komt nu tot de vaststelling dat er dingen op hen af komen waartegen ze niet onmiddellijk gewapend zijn. Dan weiger ik om de rol te spelen van de boeman die nalaat ervoor te zorgen dat er voldoende middelen zijn, zoals in een blaadje werd gesuggereerd. Ik verwijs naar de verantwoordelijkheid die de gemeenten dragen, maar dan wel tegen de achtergrond van duidelijke afspraken en een meerjarenkader waarover we in dit parlement zullen nadenken.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Ik neem akte van het antwoord van de minister. Toch wil ik stellen dat er nog heel wat onzekerheid blijft. Wat moeten de gemeenten voor de betaling van de politie inschrijven in de gemeentelijke begroting die ze nu aan het opmaken zijn ? Waarin moet men voorzien qua CAO-verhogingen ? Daarover tasten we volledig in het duister. Geen enkele gemeente kan daarop antwoorden. Men kan net zo goed de bal mis slaan met 2 of 3 percent, wat niet onbelangrijk is. Ik stel vast dat de minister de moeilijkheden met de on-

De Roo

roerende voorheffing een schande vindt en dat hij vindt dat het zo niet verder kan. Dat zal dus moeten worden aangepakt. Ik reken er dan ook op dat de regering dit zal aanpakken.

De heer Francis Vermeiren : De minister had het niet over een schande. Hij heeft verwezen naar een verkeerde beslissing die destijds is genomen.

De heer Johan De Roo : Ik had het over een schande, de minister over een ramp.

Minister Johan Sauwens : Het was een beslissing die te snel is genomen. Iedereen is het daarover eens.

De heer Johan De Roo : Dit moet alleszins worden bijgestuurd. Dat lijkt me evident.

Ten slotte wil ik verwijzen naar de toespraak van de minister. In mijn inleiding zei ik dat die een belangrijke bijdrage leverde aan het debat. De minister verwees in zijn toespraak onder meer naar een studie inzake de subsidiestromen naar steden en gemeenten, die blijkbaar voltooid zou zijn tegen het einde van 2000. Die stromen nagaan kan erg interessant worden, net als het nagaan van de subsidiestromen van de federale overheid. Maar laten we ons voorlopig beperken tot de Vlaamse subsidies. Wat gaat er via het Gemeentefonds, het Investeringsfonds en het Sociaal Impulsfonds naar de diverse steden en gemeenten ? Wat vloeide er via de Mercuriusprojecten naar de gemeenten ? Wat via jeugdwerkbeleid, culturele centra, bibliotheken, monumenten, onderwijs, milieuconvenants, bestaansminima, werkingssubsidies, pensioenlasten, schuldenlastverminderingen, preventie- en veiligheidscontracten, Domus Flandria enzovoort ?

Ik ben er echter van overtuigd dat er zeer aanzienlijke onevenwichten zijn, ook inzake de toebedeling van subsidies van de overheid aan de gemeenten, en dat men maar eens mijn ongelijk bewijst. Zolang de cijfers er niet zijn, kan men dat niet bewijzen. Dit zijn onevenwichten die niet meer te toleren zijn. Er is immers geen evenwichtige, verantwoorde verhouding meer tussen wat men inbrengt aan middelen, ook via de fiscaliteit, en wat men er uiteindelijk uithaalt. Maar goed, deze discussie kan men slechts voeren als de cijfers daadwerkelijk op tafel liggen. Ik hoop dat die studie zo

veelomvattend zal zijn dat men alle subsidiestromen zal onderzoeken.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Het is duidelijk dat het Gemeentefonds een herverdeling inhoudt. Het is een solidariteitsmechanisme tussen de gemeenten. Hoe sterk die solidariteit moet doorwegen zullen we bekijken. Het Investeringsfonds heb ik destijds nog mee helpen opzetten binnen de regering.

De heer Johan De Roo : In 1990.

Minister Johan Sauwens : Inderdaad. Dat is een schitterende zaak geweest. Daar is een halt toegevoerd aan de bedeltocht langs kabinetten en de willekeur waarmee subsidies werden toegekend.

De heer Johan De Roo : Absoluut. En die weg moet men verder bewandelen.

Minister Johan Sauwens : Dat is ook de weg die ik wil opgaan, maar het principe van de solidariteit tussen de gemeenten in Vlaanderen mogen we niet helemaal overboord gooien. Ten slotte wil ik de voorzitter mededelen dat ik het verslagboek over de gemeentefinanciën van het colloquium in Leuven ter beschikking zal stellen van de commissie.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer De Roo, door de heer Penris en door de heer De Cock werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.14 uur.*